

Asia: VN/11304/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Reumaliitto ry (jäljempänä Reumaliitto) kiittää mahdollisuudesta lausua esitysluonnoksesta. Reumaliiton näkemykset kohdentuvat tuloverolain lahjoitusvähennykseen.

Reumaliitto pitää tärkeänä esityksen tavoitetta kansalaisjärjestöjen rahoituksen tukemisesta, mutta esityksen rajaukset ja käytännön toimeenpano herättävät huolta erityisesti järjestöjen yhdenvertaisuuden ja hallinnollisten velvoitteiden osalta.

Lahjoitusvähennyksen saajat

Esityksen mukaan lahjoitusvähennys laajennettaisiin tietyille toimialoille, kuten nuorisotyöhön, liikuntaan ja kulttuuriperinnön säilyttämiseen. Rajausta jättää suuren osan yhdistyksistä ja säätiöistä vähennyskelpoisuuden ulkopuolelle. Esimerkiksi merkittävä osa sosiaali- ja terveysjärjestöistä sekä kehitys- ja ympäristöjärjestöistä jäisi laajennuksen ulkopuolelle, mikä heikentää järjestöjen välistä tasa-arvoa. Esitetty tuloverolain lahjoitusvähennys voi ohjata lahjoituksia vähennyksen piirissä oleville lahjoituksen saajille ja vaikuttaa negatiivisesti sen ulkopuolella olevien järjestöjen varainhankintaan.

Ehdotamme, että lahjoitusvähennysoikeus laajennetaan automaattisesti kaikkiin yhdistyksiin ja säätiöihin, joilla on voimassa oleva rahankeräyslupa. Rahankeräyslupa on jo osoitus yleishyödyllisyydestä ja luotettavuudesta, eikä lisärajausten asettaminen ole tarpeen. Ratkaisu olisi

oikeudenmukainen, selkeä lahjoittajille ja hallinnollisesti kevyempi. Tätä ehdottaa myös järjestöjä edustava Vastuullinen Lahjoittaminen VaLa ry.

Lahjoittajien yksilöintitiedot ja hallinnolliset velvoitteet

Esityksen mukaan lahjoituksen saajan on kerättävä lahjoituksen yhteydessä lahjoittajien yksilöintitiedot, kuten henkilötunnukset, ja toimitettava ne Verohallinnolle vuosi-ilmoituksen yhteydessä. Haasteita aiheuttaa henkilötunnuksen kerääminen esimerkiksi tilisiirtojen tai pitkäaikaisten kuukausilahjoitus sopimusten yhteydessä. Tietosuojaan näkökulmasta on ongelmallista kerätä henkilötunnuksia lahjoittajilta silloin, kun se ei ole tarpeellista.

Ehdotamme, että yksilöintitietojen kerääminen rajataan koskemaan vain niitä lahjoittajia, joiden lahjoitukset ylittävät vähennyskelpoisuuden alarajan (500 euroa) ja että ne voidaan kerätä myös jälkikäteen. Tämä vähentäisi hallinnollista taakkaa ja alentaisi tietosuojaan liittyviä riskejä. Myös lahjoittajille on tärkeää, että tietojen kerääminen on selkeää ja turvallista.

Päällekkäiset valvontaprosessit

Poliisihallitus valvoo jo rahankeräyslupien nojalla tapahtuvaa varainhankintaa ja kerää järjestöiltä vuosi-ilmoitukset. Esityksessä ehdotettu Verohallinnon valvontaprosessi aiheuttaa päällekkäistä hallinnollista työtä sekä viranomaisille että järjestöille. Tämä on ristiriidassa hallitusohjelman tavoitteiden kanssa, joissa korostetaan järjestöjen hallinnollisen taakan keventämistä.

Ehdotamme, että Verohallinnon ja Poliisihallituksen raportointivaatimukset yhdistetään. Yksi yhteinen vuosi-ilmoitus, joka täyttää molempien viranomaisten tarpeet, olisi tehokkaampi ja vähentäisi päällekkäisyyksiä.

Esityksen onnistuminen edellyttää selkeää viestintää lahjoittajille ja järjestöille. Valtionhallinnon rooli on keskeinen, jotta lahjoitusvähennyksestä ja sen merkityksestä tiedotetaan riittävästi.

Lopuksi korostamme, että järjestöjen ja viranomaisten välistä yhteistyötä tulee tiivistää valmistelun ja toimeenpanon aikana. Järjestöjen asiantuntemus on tärkeää, jotta uudistus voidaan toteuttaa sujuvasti ja ilman kohtuuttomia hallinnollisia rasitteita.

Reumaliitto toivoo, että esityksen jatkovalmistelussa huomioidaan järjestöjen näkemykset ja tarpeet. Näin uudistus voisi aidosti vahvistaa suomalaista lahjoittamisen kulttuuria ja kansalaisyhteiskunnan rahoituspohjaa.

Kunnioittavasti,

Suomen Reumaliitto ry

Mattila Maria
Suomen Reumaliitto ry